

MACHAKOS UNIVERSITY

University Examinations for 2020/2021 Academic Year

SCHOOL OF HUMANITIES AND SOCIALAMA SCIENCES

DEPARTMENT OF LINGUISTICS AND LANGUAGES

SECOND YEAR FIRST SEMESTER EXAMINATION FOR

DIPLOMA IN EDUCATION

AKS 0203: GENERAL PHONETICS AND KISWAHILI PHONOLOGY

DATE: 16/8/2021

TIME: 11.00-1.00 PM

MAAGIZO:

JIBU SWALI LA KWANZA NA MENGINE YOYOTE MAWILI.

1.
 - a) Fafanua maana ya lafudhi na ueleze sababu za kuzuka kwake. (alama 8)
 - b) Eleza dhana zifuatazo :
 - i. Toni
 - ii. Kidatu
 - iii. Shadda(alama 6)
 - c) Kwa kutoa mifano, eleza umuhimu wa kiimbo katika matamshi ya maneno. (alama 6)
 - d) Andika maneno haya kwa hati za kifonetiki. (alama 10)
 - i. Ghadhabu
 - ii. Ngome
 - iii. Nyong'onyea
 - iv. Joka
 - v. Chemsha
2.
 - a) Onesha tofauti kati ya irabu na konsonanti. (alama 4)
 - b) Fafanua dhana zifuatazo:
 - i. Foni
 - ii. Alotoni
 - iii. Kipandesauti
 - iv. Fonimu(alama 8)

- c) Onesha sifa bainifu za kiakustika za sauti hizi: (alama 8)
- i. /o/
 - ii. /p/
 - iii. /ny/
 - iv. /r/
3. a) kwa kutoa mifano miwili, eleza dhana ya silabi (alama 5)
- b) Kwa kutoa mifano, eleza miundo mitano ya silabi za Kiswahili (alama 15)
4. Jadili njia mbalimbali za kuainisha konsonanti za kiswahili. (alama 20)
5. Kwa kutoa mifano mitano, fafanua maana ya uyeyushaji wa sauti katika Kiswahili. (alama 20)